

LILLEHAMMER KOMMUNE

Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020

**Retningslinjer for
salg og skjenking av
alkoholholdig drikk**

Vedtatt av kommunestyret 22.06.2016 – sak 50/16.

Innholdsfortegnelse

1.	Overordna mål for Lillehammer kommunes alkoholpolitikk:	4
1.1.	Lillehammer kommunes alkoholpolitikk skal bidra til:	4
1.2.	Definisjoner	4
1.3.	Myndighet/kompetanse	5
1.3.1.	Kommunestyret	5
1.3.2.	Formannskapet	5
1.3.3.	Rådmannen	5
1.4.	Bevillingsperioden for Lillehammer kommune	6
1.5.	Salgs- og skjenkebevillinger som kan innvilges	7
1.5.1.	Faste salgs- og skjenkebevillinger	7
1.5.2.	Salgsbevilling for Vinmonopolutsalg	7
1.5.3.	Ambulerende skjenkebevilling	7
1.5.4.	Skjenkebevilling for en enkelt anledning/en enkelt bestemt anledning	7
1.5.5.	Salgsbevilling for en enkelt anledning	7
2.	Fast salgsbevilling	8
2.1.	Generelle vilkår for innvilgelse av kommunal salgsbevilling	8
2.1.1.	Spesielle bestemmelser for AS Vinmonopolet	8
2.2.	Krav til internkontroll	8
2.3.	Salgstid	9
3.	Fast skjenkebevilling	10
3.1.	Alkoholgrupper	10
3.2.	Vilkår for innvilgelse av kommunal skjenkebevilling	10
3.2.1.	Driftskonsept	10
3.2.2.	Vilkår knyttet til driftskonsept	10
3.2.3.	Vilkår – «Ansvarlig Vertskap»	11
3.2.4.	Krav til internkontroll	11
3.2.5.	Vilkår ved tildeling av skjenkebevilling for uteservering	12
3.2.6.	Andre vilkår ved tildeling av skjenkebevilling	12
3.3.	Skjenketid	12
3.3.1.	Skjenketid for de ulike alkoholgrupper	12
3.3.2.	Skjenketid for utendørs servering	13
3.3.3.	Skjenketid for overnattingssteder	13
3.3.4.	Generelle vilkår	13
4.	Salgs- og skjenkebevilling for en bestemt anledning	14
4.1.	Ambulerende skjenkebevilling	14
4.1.1.	Søknadsfrist	14
4.1.2.	Gebyr	14
4.1.3.	Skjenketid	14
4.2.	Salgsbevilling for en enkelt anledning	14
4.2.1.	Søknadsfrist	14
4.2.2.	Gebyr	15
4.2.3.	Salgstid	15
4.2.4.	Vilkår for innvilgelse:	15
4.3.	Skjenkebevilling for en enkelt anledning	15
4.3.1.	Søknadsfrist	16
4.3.2.	Gebyr	16
4.3.3.	Skjenketid	16
4.3.4.	Vilkår for innvilgelse:	16

4.4.	Tildeling av skjenkebevilling i tilknytning til idrettsanlegg	16
4.5.	Tildeling av skjenkebevilling i flerbruksanlegg	17
5.	Kunnskapsprøve	19
6.	Gebyr	19
6.1.	Faste salgs- og skjenkebevillinger	19
6.2.	Bevilling for en periode av året	20
6.3.	Ambulerende skjenkebevillinger og enkeltanledninger.....	20
7.	Kommunens ansvar og myndighet	20
7.1.	Kommunens veiledningsplikt.....	20
7.2.	Kommunens kontrollmyndighet	20
7.3.	Salgs- og skjenkekontroll.....	21
8.	Overtredelser.....	23
8.1.	Generelle bestemmelser.....	23

1. Overordna mål for Lillehammer kommunes alkoholpolitikk:

1.1. *Lillehammer kommunes alkoholpolitikk skal bidra til:*

- At Lillehammer skal være en trygg by.
- Å forebygge de alvorlige skadevirkningene som alkohol kan påføre individ og samfunn, både helsemessig, sosialt og økonomisk.
- Å sikre alkoholfrie soner rundt barn og andre sårbare grupper.
- At kommunens salgs- og skjenkepolitikk skal være tydelig og utøvelsen skal bygges på god dialog mellom kommune, politi og bevillingshavere.
- At næringen får forutsigbare og gode rammevilkår for å kunne drive sin virksomhet.

1.2. *Definisjoner*

- Alkoholholdig drikk gruppe 1:
Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol.
- Alkoholholdig drikk gruppe 2:
Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol.
- Alkoholholdig drikk gruppe 3:
Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol.
- Salg:
Med salg forstås overdragelse av alkoholholdig drikk til forbruker mot vederlag for drikking utenfor salgsstedet.
- Skjenking:
Med skjenking forstås salg for drikking på stedet.
- Kommunal skjenkebevilling kan gis for en bestemt del av året og for en enkelt bestemt anledning, jfr. § 1-6, 2. ledd.
- En enkelt anledning § 1-6:
Enkeltarrangementer må være knyttet til en bestemt begivenhet, som f. eks. konserter, festivaler, utstillingsåpninger, idretts- og kulturarrangementer. Det kreves særskilt bevilling for hvert enkelt arrangement.

Hva som er en enkelt bestemt anledning må avgjøres i hvert enkelt tilfelle. Det sentrale vil være om arrangementet fremstår som et klart avgrenset

arrangement. Momenter i en slik vurdering vil være tema, tidsramme mv. Det må klart framgå når begivenheten begynner og når den opphører.

- Det kan innvilges skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 for enkeltarrangementer som ikke omfattes av fast bevilling, og som strekker seg over perioder på inntil 7 dager, etter en helhetsvurdering av arrangementets art, beliggenhet, uttalelser, målgruppe, samt på forhånd fastsatt program. Ved større arrangementer skal det innhentes uttalelser fra politi og brannvesen.
- Sluttet selskap § 4-5:
Med «sluttet selskap» menes at det allerede, og før skjenkingen begynner, er dannet en sluttet krets av personer som samles for et bestemt formål i et bestemt lokale, f. eks. til bryllup, konfirmasjon, jubileum osv., jfr. merknader til alkoholloven § 4-5. Kretsen av personer må ikke være åpen for utenforstående, og deltakerne må ha en eller annen tilknytning til den eller de som inviterer til selskapet. Det er ikke tilstrekkelig at man før skjenkingen begynner skriver seg på en liste eller kjøper billetter, eller at antall gjester er begrenset. Vanlige medlemsmøter i en forening vil ikke oppfylle lovens krav til sluttet selskap.

1.3. Myndighet/kompetanse

1.3.1. Kommunestyret

Kommunestyret behandler

- Alkoholpolitisk handlingsplan, herunder retningslinjer for salg og skjenking av alkoholholdig drikk for bevillingsperioden.

1.3.2. Formannskapet

Formannskapet behandler

- Alkoholloven §§ 1-7 og 1-8, tildeling av bevilling i prinsipielle saker og saker knyttet til inndragning av salgs- og skjenkebevillinger som ikke omfattes av prikktildelingssystemet.
- Klageorgan ift. rådmannens delegerte vedtak etter alkoholloven.

1.3.3. Rådmannen

Rådmannen behandler

- Alkohollovens forskrift kapittel 10 – om inndragning av salgs- og skjenkebevillinger.

For øvrig gis rådmannen myndighet etter alkoholloven som etter delegasjonsreglementet ikke skal behandles av kommunestyret selv. Dette vil være gjeldende for:

- Tildeling eller fornying av salgs- eller skjenkebevillinger, herunder tildeling for en bestemt del av året, jfr. alkoholoven § 1-6.
- Omgjøring av bevillinger ved fastsettelse av nye vilkår.
- Fastsettelse av bevillingsgebyr.
- Godkjenning av styrer og stedfortreder.
- Tildeling av ambulerende bevilling etter alkoholoven § 4-5.
- Salgs- og skjenkebevilling for en enkelt anledning etter § 1-6 for en periode på inntil 7 dager, som ikke er av prinsipiell betydning.
- Utvidelse av skjenkeareal for en enkelt anledning, jfr. alkoholoven § 4-2, 4. ledd..

1.4. Bevillingsperioden for Lillehammer kommune

Bevillingsperioden for salg og skjenking av alkoholholdig drikk skal være fire år, gjeldende fra og med 1. oktober 2016 tom. 30. september 2020 - ihht. alkoholovens § 1-6, 3. ledd.

Det skal fastsettes retningslinjer/kriterier for hvilke bevillinger som må søke om fornying, og hvilke som fortsetter i ny periode.

Følgende retningslinjer/kriterier gjelder for hvilke bevillinger som må søke om fornying etter en skjønsmessig vurdering av følgende forhold:

Ihht. alkoholovens § 1-7a:

- Stedets karakter
- Beliggenhet
- Målgruppe
- Trafikk- og ordensmessige forhold
- Næringspolitiske hensyn
- Hensynet til lokalmiljøet for øvrig
- Om bevillingssøker og personer ihht. § 1-7 b første ledd er egnet til å ha bevilling.

Med tillegg av kriterier anbefalt fra Helsedirektoratet:

- Steder som har brutt bevillingen
- Steder som har fått prikker etter prikktildelingssystem eller kommunal ordning
- Steder som ligger innenfor spesifikt område (særlig utelivsområde/nær aktiviteter for ungdom)
- Særlig konsept (nattklubb/uteservering)
- Hvilke bevillingsrettigheter virksomhetene har
- Hvilken aldersgrense som gjelder
- Innspill fra politiet om mye bråk på stedene/i området
- Mange virksomhetsoverdragelser/endring i eierstruktur

- Mange utskiftninger styrer/stedfortreder i perioden
- Begrunnet mistanke om manglende vandel

1.5. Salgs- og skjenkebevillinger som kan innvilges

1.5.1. Faste salgs- og skjenkebevillinger

Kommunal bevilling til salg eller skjenking kan gis for fire år av gangen, med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Slike bevillinger kan videre gis for en bestemt del av året.

1.5.2. Salgsbevilling for Vinmonopolutsalg

Salg av alkoholholdig drikk med høyere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent kan bare foretas av AS Vinmonopolet på grunnlag av kommunal bevilling.

1.5.3. Ambulerende skjenkebevilling

Ambulerende skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 kan innvilges til sluttede selskaper ved leilighetsvis bruk på steder som ikke har fast skjenkebevilling, eller som kun har bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2, jfr. alkoholoven § 4-5.

1.5.4. Skjenkebevilling for en enkelt anledning/en enkelt bestemt anledning

Det kan innvilges skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 for enkeltarrangementer som ikke omfattes av en fast bevilling, og som strekker seg over perioder på inntil 7 dager.

1.5.5. Salgsbevilling for en enkelt anledning

Det kan innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 for enkeltarrangementer som ikke omfattes av en fast bevilling, og som strekker seg over perioder på inntil 7 dager.

2. Fast salgsbevilling

2.1. Generelle vilkår for innvilgelse av kommunal salgsbevilling

- Matvareforretninger som har et assortert vareutvalg (1000 vareartikler) som tilsvarer en dagligvareforretning kan innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1.
- Vinmonopolutsalg kan innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3.
- Bryggerier og mikrobryggerier kan innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 fra egen produksjon.

For bryggerier og mikrobryggerier forutsettes:

- At det foreligger tilvirkningsbevilling, jfr. alkoholoven § 6-1
- At salgsbevilling og en eventuell skjenkebevilling ikke utøves i samme lokale. Dette innebærer at salgssted skal være fysisk adskilt fra et eventuelt skjenkested.

Salgsstedene skal ha god informasjon om aldersgrenser, legitimasjonsplikt og salgstider, samt en plassering der alkoholfri og alkoholholdig drikk ikke kan forveksles.

2.1.1. Spesielle bestemmelser for AS Vinmonopolet

For AS Vinmonopolet gjelder spesielle regler, jfr. alkoholoven §§ 1-7b, 1-7c, 1-9, samt kapittel 3 og 7.

Vinmonopolutsalg skal kun etableres i indre sentrumssone.

2.2. Krav til internkontroll

Internkontrollsystem tilpasset salgsstedet skal etableres og brukes for å sikre overholdelse av alkoholovens bestemmelser, samt en forsvarlig utøvelse av bevillingen. Bevillingsmyndigheten skal kontrollere at det enkelte salgssted har et tilfredsstillende internkontrollsystem.

Før søknaden behandles skal det foreligge internkontroll ihht. alkoholoven, som bl.a. skal inneholde:

- En oversikt over hvem som innehar funksjon som styrer og stedfortreder for salgsbevillingen, samt kontaktinformasjon for disse.
- En oversikt over aktuelle bestemmelser i alkohollov med forskrift
- Risikokartlegging tilpasset virksomheten, samt en beskrivelse av forebyggende tiltak.
- Rutiner for opplæring av ansatte.
- Rutiner for avvikshåndtering.

- Kopi av dokumentasjon på bestått kunnskapsprøve i alkoholloven for styrer og stedfortreder.

Etter oppstart av drift skal internkontroll videre inneholde:

- Kopi av bevillingsvedtak.
- Dokumentasjon på opplæring av styrer, stedfortreder og øvrige ansatte ihht. alkohollovens bestemmelser.
- Dokumentasjon på eventuelle avvik, retting av avvik, samt forebyggende arbeid.

2.3. Salgstid

Salgstiden for alkoholholdig drikk gruppe 1 vurderes for hvert enkelt salgssted.

Salgstid kan innvilges innenfor følgende rammer:

- Hverdager mellom kl. 08.00 og kl. 20.00.
- Dager før søn- og helligdager, med unntak av dagen før Kristi Himmelfartsdag, mellom kl. 08.00 og kl 18.00.
- Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 er ikke tillatt på søn- og helligdager, 1. og 17. mai.

3. Fast skjenkebevilling

3.1. Alkoholgrupper

Lillehammer kommune kan innvilge skjenkebevilling for følgende grupper:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1
- Alkoholholdig drikk gruppe 2
- Alkoholholdig drikk gruppe 3

Det kan innvilges skjenkebevilling for kun gruppe 1, for gruppe 1 og 2, eller alternativt for alle alkoholgrupper.

3.2. Vilkår for innvilgelse av kommunal skjenkebevilling

Lillehammer kommune kan innvilge skjenkebevilling for hvert enkelt skjenkested ut fra en helhetsvurdering av driftskonsept, beliggenhet, skjenkestedets størrelse og innredning, målgruppe, samt uttalelser fra andre offentlige myndigheter. Ihht. alkoholloven § 1-7a, kan videre legges vekt på om bevillingssøker eller andre personer med vesentlig innflytelse på virksomheten er egnet til å ha bevilling.

Det kan innvilges alminnelig skjenkebevilling eller bevilling til sluttet selskap. Det kan også innvilges skjenkebevilling for en bestemt del av året, og for en enkelt bestemt anledning ihht. § 1-6.

3.2.1. Driftskonsept

Steder med følgende driftskonsepter kan innvilges fast skjenkebevilling:

- Hoteller, moteller, pensjonater, gardsturisme, spiserestauranter og selskapslokaler.
- Kafeer, kafeteriaer, kroer og pizzeriaer.
- Nattklubber, puber og diskoteker.

3.2.2. Vilkår knyttet til driftskonsept

- Stedets driftskonsept skal fremgå av bevillingsvedtaket.
- Bevilling gjelder for et bestemt lokale og en bestemt type virksomhet, jfr. alkoholloven § 4-2. Ved vesentlige endringer i driftskonsept, kreves ny søknad om skjenkebevilling. Endring av lokaler kan videre medføre krav om ny søknad.
- For at skjenkebevilling skal kunne innvilges, stilles krav om at servering/skjenking er stedets primære formål.
- Skjenkebevilling kan ikke innvilges i lokaler der det foregår annen type forretningsvirksomhet.
- For barer, puber, nattklubber og diskoteker som skal servere alkoholholdig drikk gruppe 3, kreves at stedet har aldersgrense 20 år.

- For barer, puber, nattklubber og diskoteker som skal servere alkoholholdig drikk gruppe 3, kan stilles krav om ordensvakt/dørvakt, samt at det kun benyttes ordensvakter godkjent av politiet.
- For hoteller kan det innvilges alminnelig skjenkebevilling fra kjøleskap på hotellrom under forutsetning av at alkoholholdig og alkoholsvak drikk ikke er tilgjengelig for mindreårige, jfr. forskriften § 4-8.

3.2.3. Vilkår – «Ansvarlig Vertskap»

Lillehammer kommune setter som vilkår at styrer og stedfortreder for skjenkebevilling har bestått e-læringskurset –« Ansvarlig Vertskap» i regi av KoRus Øst innen 6 måneder etter innvilgelse av skjenkebevillingen.

Dersom dette vilkåret ikke innfris, vil bevillingshaver tildeles 1 prikk etter forskriftens § 10-3, 4. ledd, samt oppsett med ny frist, eller at det må søkes om godkjenning av ny styrer eller stedfortreder.

3.2.4. Krav til internkontroll

Internkontrollsystem tilpasset skjenkestedets driftskonsept skal etableres. Bevillingsmyndigheten skal kontrollere at det enkelte skjenkested har et tilfredsstillende internkontrollsystem.

Før søknaden behandles skal det foreligge internkontroll ihht. alkoholoven, som bl.a. skal inneholde:

- En oversikt over hvem som innehar funksjon som styrer og stedfortreder for skjenkebevillingen, samt kontaktinformasjon for disse.
- En oversikt over aktuelle bestemmelser i alkohollov med forskrift
- Risikokartlegging ift. stedets driftskonsept og utforming, samt en beskrivelse av forebyggende tiltak.
- Rutiner for innkjøp, lagring og skjenking av alkoholholdig drikk.
- Rutiner for opplæring av ansatte, herunder vaktpersonell.
- Rutiner for avvikshåndtering.
- Kopi av dokumentasjon på bestått kunnskapsprøve i alkoholoven for styrer og stedfortreder.

Etter oppstart av drift skal internkontroll videre inneholde:

- Kopi av bevillingsvedtaket.
- Dokumentasjon på opplæring av styrer, stedfortreder, øvrige ansatte ihht. alkoholovens bestemmelser.
- Dokumentasjon på bestått e-læringskurs «Ansvarlig Vertskap» for styrer og stedfortreder for skjenkebevilling.
- Dokumentasjon på eventuelle avvik, retting av avvik, samt forebyggende arbeid.

3.2.5. Vilkår ved tildeling av skjenkebevilling for uteservering

- Utendørs skjenking av alkohol bør tillates der det skjer i naturlig tilknytning til et fast skjenkested. Det skal foretas en helhetlig vurdering, der trafikk- og ordensmessige hensyn vurderes i forhold til næringsmessige hensyn.
- Uteareal skal være tydelig og fysisk avgrenset.
- Det kan innvilges alminnelig skjenkebevilling utendørs for
  - Alkoholholdig drikk gruppe 1
  - Alkoholholdig drikk gruppe 2
  - Alkoholholdig drikk gruppe 3
- Utforming av uteservering i Gågata og nærliggende områder skal skje etter gjeldende retningslinjer for Gågata, samt etter eventuell avtale med Lillehammer Sentrum Drift.
- Utforming og plassering av uteservering skal for øvrig skje etter estetiske og trafikale hensyn.

3.2.6. Andre vilkår ved tildeling av skjenkebevilling

- Det gis ikke skjenkebevilling til steder som vanligvis har ungdomsarrangementer.
- Det skal tas ordensmessige og trafikale hensyn ved tildeling av skjenkebevillinger.
- Det skal legges vekt på hensyn som kan vanskeliggjøre effektiv kontroll, både for bevillingshaver og bevillingsmyndigheten, herunder skjenkesteds størrelse, utforming og innredning.
- Det kan settes vilkår om bruk av godkjente ordensvakter etter anbefaling fra politiet.
- Det kan settes vilkår om at skjenkestedet er godkjent av andre offentlige myndigheter.

3.3. Skjenketid

3.3.1. Skjenketid for de ulike alkoholgrupper

Det kan innvilges følgende skjenketider for hvert enkelt skjenkested, ut fra en helhetsvurdering av driftskonsept og innkomne uttalelser:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 – mellom kl. 08.00 og kl. 03.00.
- Alkoholholdig drikk gruppe 2 – mellom kl. 08.00 og kl. 03.00.
- Alkoholholdig drikk gruppe 3 – mellom kl. 13.00 og kl. 02.00.

3.3.2. Skjenketid for utendørs servering

Skjenketid for utendørs servering følger i utgangspunktet skjenketiden inne, men vurderes for hvert enkelt skjenkested ut fra beliggenhet og etter innkomne uttalelser, bl.a. fra politiet.

3.3.3. Skjenketid for overnattingssteder

På overnattingssteder kan det skjenkes alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 til overnattingsgjester. Dette kan skje utenfor overnattingsstedets definerte skjenkearealer, for eksempel på rommene eller i resepsjonen. Det må påses at alkoholholdig drikk ikke nytes av personer som ikke oppfyller alderskravene ihht. alkoholloven § 1-5.

3.3.4. Generelle vilkår

Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

4. Salgs- og skjenkebevilling for en bestemt anledning

4.1. Ambulerende skjenkebevilling

Ambulerende skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 kan innvilges til sluttede selskaper ved leilighetsvis bruk på steder som ikke har fast skjenkebevilling, eller som kun har bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2.

For definisjon av «sluttet selskap», se punkt 1.1.

Det skal utpekes styrer og ev. stedfortreder for bevillingen. Det er derimot ikke krav om at disse skal ha bestått kunnskapsprøve i alkoholoven. Videre kreves ikke internkontroll iht. alkoholovens forskrift kapittel 8.

4.1.1. Søknadsfrist

Søknad skal være levert senest 14 dager før arrangementet skal gjennomføres.

4.1.2. Gebyr

Gebyr fastsettes iht. alkoholoven til enhver tids gjeldende forskrift.

4.1.3. Skjenketid

Det kan innvilges følgende skjenketider for hvert enkelt arrangement, ut fra en helhetsvurdering:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 – mellom kl. 08.00 og kl. 03.00.
- Alkoholholdig drikk gruppe 2 – mellom kl. 08.00 og kl. 03.00.
- Alkoholholdig drikk gruppe 3 – mellom kl. 13.00 og kl. 02.00.

4.2. Salgsbevilling for en enkelt anledning

Det kan innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 for enkeltarrangementer som ikke omfattes av en fast bevilling, og som strekker seg over perioder på inntil 7 dager, etter en helhetsvurdering av arrangementets art, beliggenhet, uttalelser, målgruppe, samt på forhånd fastsatt program.

Ved større arrangementer skal uttalelser innhentes fra politi og brannvesen.

4.2.1. Søknadsfrist

Søknad skal være levert senest 14 dager før arrangementet skal gjennomføres.

4.2.2. Gebyr

Gebyr fastsettes ihht. alkoholloven til enhver tids gjeldende forskrift.

4.2.3. Salgstid

Salgstid vurderes ut fra arrangementets art, beliggenhet, uttalelser fra politi, målgruppe, samt på forhånd fastsatt program.

Det kan innvilges følgende salgstider for hvert enkelt arrangement, ut fra en helhetsvurdering:

- Hverdager mellom kl. 08.00 og kl. 20.00.
- Dager før søn- og helligdager, med unntak av dagen før Kristi Himmelfartsdag, mellom kl. 08.00 og kl 18.00.
- Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 er ikke tillatt på søn- og helligdager, 1. og 17. mai.

4.2.4. Vilkår for innvilgelse:

- Salg av alkoholholdig drikk for en enkelt anledning skal kunne knyttes direkte opp til på forhånd definert begivenhet.
- Det skal tas hensyn til forhold som kan vanskeliggjøre bevillingssøkers kontroll med utøvelsen av bevillingen.
- Det skal utpekes styrer og stedfortreder for bevillingen.
- For enkeltanledninger med varighet ut over 1 dag, skal styrer for bevillingen ha bestått kunnskapsprøve i alkoholloven.
- Ut fra arrangementets art eller målgruppe, kan bevillingsmyndigheten stille krav om bestått kunnskapsprøve for styrer og eventuelt stedfortreder, også for arrangementer som ikke har varighet ut over 1 dag.
- Dokumentasjon på godkjenning fra andre offentlige myndigheter, herunder politi og brannvesen.
- Det kan stilles krav om vakthold, herunder antall vakter, samt at det skal benyttes godkjente ordensvakter.
- Det må påses at alkoholholdig drikk ikke nytes på stedet.
- Internkontroll ihht. alkoholloven, jfr. alkohollovens forskrift kapittel 8, herunder:
  - Redegjørelse ift. opplæring av styrer, stedfortreder, vaktmannskaper, øvrige ansatte, samt eventuelt frivillig personell, ihht. alkohollovens bestemmelser.
  - Redegjørelse av vakthold og opplæring av vaktmannskaper ift. ro, orden, trafikk og brann.

4.3. Skjenkebevilling for en enkelt anledning

Det kan innvilges skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 for enkeltarrangementer som ikke omfattes av en fast bevilling, og som strekker seg over perioder på inntil 7 dager, etter en helhetsvurdering av arrangementets art, beliggenhet, uttalelser, målgruppe, samt på forhånd fastsatt program.

Ved større arrangementer skal uttalelser innhentes fra politi og brannvesen.

4.3.1. Søknadsfrist

Søknad skal være levert senest 14 dager før arrangementet skal gjennomføres.

4.3.2. Gebyr

Gebyr fastsettes ihht. alkoholloven til enhver tids gjeldende forskrift.

4.3.3. Skjenketid

Skjenketid vurderes ut fra arrangementets art, beliggenhet, uttalelser fra politi, målgruppe, samt på forhånd fastsatt program.

Det kan innvilges følgende skjenketider for hvert enkelt arrangement, ut fra en helhetsvurdering:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 – mellom kl. 08.00 og kl. 03.00.
- Alkoholholdig drikk gruppe 2 – mellom kl. 08.00 og kl. 03.00.

4.3.4. Vilkår for innvilgelse:

- Skjenking av alkoholholdig drikk skal kunne knyttes direkte opp til på forhånd definert begivenhet.
- Det skal tas hensyn til forhold som kan vanskeliggjøre bevillingssøkers kontroll med utøvelsen av bevillingen.
- Det skal utpekes styrer og stedfortreder for bevillingen.
- For enkeltanledninger med varighet ut over 1 dag, skal styrer for bevillingen ha bestått kunnskapsprøve i alkoholloven.
- Ut fra arrangementets art eller målgruppe, kan bevillingsmyndigheten stille krav om bestått kunnskapsprøve for styrer og eventuelt stedfortreder, også for arrangementer som ikke har varighet ut over 1 dag.
- Dokumentasjon på godkjenning fra andre offentlige myndigheter, herunder politi og brannvesen.
- Det kan stilles krav om vakthold, herunder antall vakter, samt om at det skal benyttes godkjente ordensvakter.
- Internkontroll ihht. alkoholloven, jfr. alkohollovens forskrift kapittel 8, herunder:
  - Redegjørelse ift. opplæring av styrer, stedfortreder, vaktmannskaper og øvrig personell, ihht. alkohollovens bestemmelser.
  - Redegjørelse av vakthold og opplæring av vaktmannskaper ift. ro, orden, trafikk og brann.

4.4. Tildeling av skjenkebevilling i tilknytning til idrettsanlegg

Følgende vilkår foreligger for tildeling av skjenkebevilling i tilknytning til innendørs og utendørs idrettsanlegg:

- Det kan innvilges ambulerende skjenkebevilling, under forutsetning av at det ikke er arrangement for ungdom under 18 år.
- Det kan innvilges fast skjenkebevilling for bestemte enkeltanledninger og sluttede selskaper for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3.
- Det kan innvilges skjenkebevilling for en enkelt anledning, under forutsetning av at det ikke er arrangement for ungdom under 18 år, og etter en helhetsvurdering av arrangementets art, beliggenhet, uttalelser, målgruppe og på forhånd fastsatt program.
- For skjenkebevilling til en enkelt anledning eller en enkelt bestemt anledning, kan det kun innvilges skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2.
- Det skal ikke gis skjenkebevilling i forbindelse med idrettsarrangementer. For serveringssteder lokalisert inne i et idrettsanlegg, er det ikke tillatt å skjenke alkohol fra tre timer før-, under-, og frem til en time etter idrettsarrangement. Det kan gjøres unntak fra forbudet i forbindelse med større nasjonale og internasjonale arrangementer.
- Skjenketid for ambulerende skjenkebevilling og skjenkebevilling for en enkelt anledning eller en enkelt bestemt anledning vurderes ut fra arrangementets art, beliggenhet, uttalelser fra politi, målgruppe, samt på forhånd fastsatt program. Se for øvrig skjenketid for ambulerende skjenkebevilling, punkt 4.1.3, samt skjenketid for en enkelt anledning, punkt 4.3.3.
- Det forutsettes redegjørelse ift. målgruppe for arrangementet.
- Det forutsettes dokumentasjon på fysisk avgrensning av skjenkeområder.
- Det kan stilles krav om vakthold, herunder krav til antall vakter og bruk av godkjente ordensvakter.

4.5. Tildeling av skjenkebevilling i flerbruksanlegg

Der et idrettsanlegg fungerer som flerbruksanlegg, herunder Birkebeineren skistadion, kan det ut fra en helhetsvurdering av arrangementets art, beliggenhet, uttalelser, målgruppe, samt på forhånd fastsatt program gis skjenkebevilling for en enkelt anledning under følgende vilkår:

- Det kan kun innvilges skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2.
- Skjenketid vurderes ut fra arrangementets art, beliggenhet, uttalelser fra politi, målgruppe, samt på forhånd fastsatt program.
- Skjenking av alkoholholdig drikk skal kunne knyttes direkte opp til på forhånd definert arrangement.
- Det skal utpekes styrer og stedfortreder for bevillingen.
- Det forutsettes at styrer og stedfortreder kan dokumentere bestått kunnskapsprøve i alkoholloven.
- Redegjørelse ift. målgruppe for arrangementet skal vedlegges søknaden.
- Kartskisse, samt redegjørelse ift. avgrensning av skjenkeområder skal vedlegges søknaden.
- Det kan stilles krav til vakthold. Videre kan stilles krav til antall vakter og bruk av godkjente ordensvakter.
- Det forutsettes tydelig fysisk avgrensning av skjenkearealet, ved for eksempel tilfredsstillende inngjerding, lavvo eller telt.

- Det forutsettes godkjenning av andre offentlige myndigheter, samt eventuelle andre nødvendige godkjenninger.
- Det stilles krav til internkontroll ihht. alkoholoven tilpasset arrangementets art og omfang. For større arrangementer kreves følgende:
  - Oversikt over hvilke personer som er styrer og stedfortreder, samt kontaktinformasjon for disse.
  - Oversikt over aktuelle bestemmelser i alkohollov med forskrift.
  - Rutiner for avvikshåndtering, jfr. aktuelle bestemmelser i alkohollov med forskrift.
  - Rutiner for opplæring av styrer, stedfortreder, vaktmannskaper og øvrig personell, ihht. alkoholovens bestemmelser.
  - Redegjørelse ift. vakthold og opplæring av vaktmannskaper ift. bl.a. ro, orden, trafikk og brann.

5. Kunnskapsprøve

Før styrer og stedfortreder for salgs- eller skjenkebevillinger kan godkjennes av bevillingsmyndigheten, må det foreligge dokumentasjon på at disse har bestått kunnskapsprøve i alkoholloven, jfr. alkoholloven § 1-7c.

Prøvetakere må opplyse om de skal avlegge kunnskapsprøve for salg eller skjenking.

- Kunnskapsprøver for salg og skjenking avholdes elektronisk ved Lillehammer kommunes servicetorg, etter avtale.
- Prøver avholdes så snart som mulig, og senest innen to uker etter at det er mottatt melding om at prøve ønskes avlagt.
- Fremmedspråklige kan få forlenget prøvetiden med 30 minutter og benytte ordbok. Bruk av tolk tillates ikke.
- Fremmedspråklige, samt prøvetakere med dokumenterte lese- og skrivevansker kan etter søknad få anledning til å avlegge muntlig prøve.
- Før prøven avlegges, må prøvetakere fremvise legitimasjon og dokumentere at prøvegebyr er innbetalt.
- Kommunens servicetorg utsteder dokumentasjon ved bestått prøve. Denne sendes prøvetakere per post innen to uker etter at prøve er bestått.
- Gebyr for prøvetaking er ihht. enhver tids gjeldende satser pr. avlagte prøve.

6. Gebyr

6.1. *Faste salgs- og skjenkebevillinger*

Årlig gebyr for innehavere av faste salgs- og skjenkebevillinger fastsettes etter forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk per liter, etter satser fastsatt i sentral forskrift.

Bevillingsgebyret vil være til enhver tids gjeldende satser pr. år ihht. alkoholloven. En minimumssats for salg og en for skjenking.

Innehavere av faste salgs- og skjenkebevillinger skal på oppfordring sende inn attesterte oppgaver over omsatt mengde alkoholholdig drikk for foregående år, samt forventet omsetning for inneværende år. Manglende innsendelse av omsetningsoppgaver eller betaling av gebyr medfører tildeling av prikkbelastning ihht. alkohollovens forskrift § 10-3.

6.2. Bevilling for en periode av året

Gebyr som gjelder for en periode av året, ut over 7 dager, fastsettes etter forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk per liter, etter satser fastsatt i sentral forskrift.

Innehavere av slik bevilling skal på oppfordring sende inn attesterte oppgaver over omsatt mengde alkoholholdig drikk for eventuell foregående periode, samt forventet omsetning for inneværende periode. Manglende innsendelse av omsetningsoppgaver eller betaling av gebyr medfører tildeling av prikkbelastning ihht. alkohollovens forskrift § 10-3.

6.3. Ambulerende skjenkebevillinger og enkeltanledninger

Gebyr for ambulerende skjenkebevilling, samt salgs- og skjenkebevilling for en enkelt anledning for en periode inntil 7 dager, fastsettes til å være til enhver tids gjeldende satser pr. år ihht. alkohollovens forskrift.

7. Kommunens ansvar og myndighet

7.1. Kommunens veiledningsplikt

Kommunen skal gi nødvendig råd og veiledning til bevillingshaver, styrer og stedfortreder, slik at omsetningen av alkoholholdig drikk kan skje i samsvar med regelverket, og på en slik måte at alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas, jfr. alkohollovens forskrift § 9-2.

Videre har kommunen en generell veiledningsplikt ihht. forvaltningslovens bestemmelser.

7.2. Kommunens kontrollmyndighet

Ihht. alkoholloven § 1-9, jfr. alkohollovens forskrift § 9-1, har kommunen ansvar for kontroll med utøvelsen av kommunal skjenkebevilling, salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 og statlig bevilling etter alkoholloven § 5-3 første ledd. Videre har kommunen ansvar for kontroll med føring av internkontroll ihht. alkohollovens forskrift kapittel 8.

Bevillingsmyndigheten kan når som helst kreve tilgang til salgs- eller skjenkesteders lokaler og regnskaper, herunder kreve å få nødvendige opplysninger om regnskap og drift fra bevillingshaver, jfr. alkoholloven § 1-9 tredje ledd. Bevillingshaver plikter i tillegg, uten erstatning eller vederlag, å utlevere nødvendige vareprøver til bevillingsmyndigheten.

Kommunale skjenkebevillinger gjelder for en bestemt type virksomhet, jfr. alkoholloven § 4-2 fjerde ledd. Ihht. merknader til alkoholloven § 4-2, må bevillingen knyttes til et driftskonsept. Kommunen skal kontrollere at skjenkesteders driftskonsept ikke endres i bevillingsperioden.

Bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen

lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte-, avgift- og regnskapslovgivningen, jfr .alkoholoven § 1-7b. Ihht. merknader til §§ 1-7b og 1-8, skal bevillingshaver til enhver tid oppfylle vandelskravet. Bevillingsmyndigheten har ansvar for å føre kontroll med at vandelskravet er oppfylt mens stedet er i drift, jfr. merknader til alkoholloven § 1-8.

For hver bevilling skal det utpekes en styrer med stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten, jfr. alkoholloven § 1-7c. Som styrer kan bare utpekes den som har styringsrett over salg eller skjenking, herunder ansvar for å føre tilsyn med utøvelsen av bevillingen. I styrers fravær påhviler styrers plikter stedfortreder. Bevillingshaver må straks søke om godkjenning av ny styrer dersom vedkommende slutter. Bevillingsmyndigheten skal ved salgs- og skjenkekontroll kontrollere at styrer og stedfortreder stemmer overens med de personer som er oppgitt i bevillingsvedtaket. Ved søknad om godkjenning av ny styrer eller stedfortreder, skal bevillingsmyndigheten vurdere om vedkommende i realiteten anses å skulle fungere som styrer eller stedfortreder ut fra vedkommendes stilling i bedriften samt opplysninger om oppgaver, ansvarsområder og arbeidstid ved stedet. Videre skal vurderes om vedkommende oppfyller lovens vandelskrav.

Bevillingsmyndigheten kan kreve opplysninger og redegjørelser fra bevillingshaver for å vurdere om bestemmelser i alkohollov med forskrift er oppfylt. Videre kan kreves gjennomgang av internkontroll. Møter med bevillingssøkere og bevillingshavere, samt befaringer gjennomføres ved behov.

7.3. Salgs- og skjenkekontroll

Fra 1. januar 2016 er det stilt krav om at kontrollører som skal foreta kontroll av steder med salgs- og skjenkebevilling må ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av denne. Dette innebærer at kontrollører må ha bestått en egen kunnskapsprøve utarbeidet av Helsedirektoratet.

Samtidig er det stilt krav om at kontroll av skjenkesteder skal gjennomføres av minst to kontrollører. Denne endringen gjelder kun for skjenkesteder og ikke for salgssteder.

Lillehammer kommune har engasjert en profesjonell leverandør av kontrolltjenester til å utføre ordinær salgs- og skjenkekontroll.

Innenfor rammen av alkohollovens forskrift, kan kommunen fastsette nærmere retningslinjer for utøvelsen av salgs- og skjenkekontroll, jfr. alkohollovens forskrift § 9-8. Det er utarbeidet instruks for utøvelse av kontroller for leverandør av kontrolltjenester, gjeldende for Lillehammer kommune.

Kontrollvirksomhet skal skje ihht. bestemmelser i alkohollov med forskrift, samt utføres ihht. kontrakt og gjeldende instruks.

Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketider, aldersgrensebestemmelsene og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Kommunen skal sikre at kontrollen til enhver tid er rettet mot de forhold

som synes hensiktsmessige etter en vurdering av de lokale forhold, jfr. alkohollovens forskrift § 9-4.

Ved skjenkekontroll skal kontrollørene forespørre ansvarshavende om hvem som er styrer og stedfortreder. På anmodning fra kontrollør har styrer og stedfortreder plikt til å legitimere seg, jfr. alkoholloven § 1-7c.

Salgs- og skjenkekontroll kan skje åpent eller anonymt. Etter utført kontroll skal kontrolløren alltid presentere seg for stedets ansvarshavende og muntlig redegjøre for sitt inntrykk av stedet, jfr. alkohollovens forskrift § 9-5.

Salgs- og skjenkesteder skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig. Det skal videre utføres minst tre ganger så mange kontroller som kommunen har salgs- og skjenkesteder, jfr. alkohollovens forskrift § 9-7.

8. Overtredelser

8.1. Generelle bestemmelser

Som et generelt krav skal bevillingen utøves slik at alkohollov med forskrift, annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt bevillingsvedtaket til enhver tid er oppfylt og for øvrig på en forsvarlig måte, jfr. alkoholloven §§ 3-9 og 4-7, samt alkohollovens forskrift § 2-2.

Fra 1. januar 2016 ble det innført nye krav til kommunens reaksjon ved brudd på regelverket. Endringene er gjort i alkoholloven § 1-8 og alkoholforskriftenes kapittel 5, 6, 9 og 10.

Endringen innebærer innføring av prikktildelingssystem ved brudd på regelverket.

Hovedformålet med prikktildelingssystem er å sikre at brudd på lovverket blir fulgt opp.

Prikktildelingssystemet gir klare retningslinjer for når en bevilling skal inndras og hvilken reaksjon som normalt skal velges. Det skal ikke utøves skjønn i samme grad som tidligere, men bruk av skjønn kan benyttes i helt spesielle tilfeller.

Et annet hensyn er å skape større grad av likhet, forutsigbarhet og rettssikkerhet for den enkelte bevillingshaver. Et obligatorisk prikktildelingssystem legger til rette for mer rettferdige konkurranseforhold og gode rammebetingelser for aktørene som driver i henhold til gjeldende regelverk.

Konsekvensene av brudd vil være tydelige og forutsigbare ved prikktildelingssystemet, og kan være til hjelp for bevillingshaverne når de utarbeider rutiner og internkontroll for sin virksomhet.

Kommunen er nå forpliktet til å tildele salgs- og skjenkesteder et bestemt antall prikker ved brudd. Ileggelse av prikker vil være enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16.

8.2. Prikktildeling

Alkoholforskriftenes kapittel 10 har bestemmelser om tildeling av prikker ved brudd på bevillingshavers alkoholrettslige forpliktelser.

§ 10-1. Bestemmelsene om prikktildeling og inndragning i § 10-2 til § 10-6 gjelder der kontroll gjennomført i henhold til kapittel 9 i denne forskriften eller rapport fra andre myndigheter, avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkohollovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

§ 10-2. Ved overtredelser som nevnt i § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktene legges til grunn.

Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jf. alkoholloven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jf. alkoholloven § 1-10 første ledd.

8.2.1. Type brudd – antall prikker

Alkoholforskriften – kapittel 10:

§ 10-3. Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. alkoholloven § 1-5 annet ledd
- brudd på bistandsplikten, jf. § 4-1 annet ledd i denne forskriften
- brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholloven § 3-9 og § 4-7
- hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholloven § 1-9.

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3-1 i denne forskriften, skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4-2 første ledd i denne forskriften
- brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholloven § 3-7 og § 4-4
- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholloven § 1-5 første ledd
- brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholloven § 1-5 tredje ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4-1 i denne forskriften
- mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. alkoholloven § 1-9 siste ledd, jf. kapittel 8 i denne forskriften
- manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. alkoholloven § 1-7c

- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd
- gjentatt diskriminering, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

- brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i denne forskriften
- brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i denne forskriften
- konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i denne forskriften
- gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i denne forskriften
- brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i denne forskriften
- brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholloven § 3-2 og § 4-3
- brudd på reklameforbudet, jf. alkoholloven § 9-2, jf. kapittel 14 i denne forskriften
- andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjette ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.

§ 10-4. Dersom det foreligger helt spesielle og svært formildende omstendigheter, kan kommunen tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Dersom det foreligger svært skjerpene omstendigheter, kan kommunen tildele flere prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Kommunestyret kan ved svært skjerpene omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av § 10-2, i de alvorligste tilfellene for resten av bevillingsperioden.

Dersom omstendigheter som nevnt i første og annet ledd vektlegges, skal dette begrunnes særskilt i vedtaket.

§ 10-5. Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16. Kommunestyret fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Vedtaket etter annet ledd kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag.

§ 10-6. Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jf. forvaltningsloven § 16. Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker.

Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtakelsesdato.

§ 10-7. En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året. Bevillingen kan likevel ikke inndras dersom årsaken til manglende bruk av bevillingen er en hindring utenfor bevillingshavers kontroll og som han ikke med rimelighet kunne

unngå eller overvinne følgene av. Dette gjelder bare i den utstrekning det kan antas at driften kan gjenopptas innen rimelig tid.

I tillegg gjøres Helsedirektoratets merknader til kapittel 10 gjeldende ved vurdering av prikktildeling etter utførte salgs- og skjenkekontroller eller mottatte rapporter fra andre offentlige myndigheter.

8.2.2. Forhold som ikke omfattes av prikktildelingssystemet.

Brudd på vandelskravet etter alkohollovens § 1-7b skal ikke omfattes av prikktildelingssystemet. Dersom vandelskravet ikke er oppfylt, er forutsetningene for bevillingen ikke lenger til stede, og riktig framgangsmåte vil være å inndra bevillingen ut perioden.

Inndragning av bevilling som ikke benyttes vil heller ikke omfattes av prikktildelingssystemet.

Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger kan skje etter alkohollovens § 1-8 dersom vilkårene etter § 1-7b – krav om uklanderligandel – er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfylder sine forpliktelser etter loven eller bestemmelser gitt i medhold av loven, eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med lovens formål. Alkohollovens formål som er å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære, og samtidig begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

Inndragning av bevillingen kan også skje dersom det er gjentatt narkotikaomsetning eller gjentatt diskriminering på stedet.